

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΩΡΓΟΣ Β. ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Τετάρτη, 7 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Νίκη Κεραμέως.

Θέμα: «Σε οικονομική και διοικητική ομηρία συνταξιούχοι του πρώην ΟΓΑ – Αναδρομικοί καταλογισμοί για συντάξεις λόγω θανάτου».

Κυρία Υπουργέ,

Σοβαρή αναστάτωση και εύλογη ανασφάλεια προκαλεί σε συνταξιούχους του πρώην ΟΓΑ η πρακτική αναδρομικού καταλογισμού ποσών που φέρονται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δικαιούχοι βασικής σύνταξης γήρατος κατέστησαν μεταγενέστερα δικαιούχοι και σύνταξης λόγω θανάτου του ή της συζύγου τους.

Ειδικότερα, με την εγκύκλιο 6/5.2.2018 του ΕΦΚΑ, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, προβλέφθηκε ειδικά για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ ότι, όταν δικαιούχος βασικής σύνταξης υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση σύνταξης λόγω θανάτου και πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις, ο ασφαλιστικός φορέας οφείλει να τον καλεί, να τον ενημερώνει για το ύψος της σύνταξης λόγω θανάτου και, ακολούθως, να του παρέχει τη δυνατότητα να επιλέξει εάν επιθυμεί τη χορήγησή της ή τη διατήρηση της βασικής σύνταξης του πρώην ΟΓΑ.

Ωστόσο, σύμφωνα με καταγγελλόμενες περιπτώσεις, η ανωτέρω προβλεπόμενη διαδικασία δεν τηρήθηκε πάντοτε από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Ως αποτέλεσμα, συνταξιούχοι εξακολούθησαν επί σειρά ετών να λαμβάνουν τη βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ παράλληλα με τη σύνταξη λόγω θανάτου, χωρίς να προκύπτει ότι απέκρυσαν στοιχεία ή ότι προέβησαν σε οποιαδήποτε ενέργεια παραπλάνησης της συνταξιοδοτικής διοίκησης.

Παρά ταύτα, ο e-ΕΦΚΑ φέρεται τα τελευταία χρόνια να προχωρά στη διακοπή της βασικής σύνταξης και ταυτόχρονα στην αναδρομική αναζήτηση σημαντικών χρηματικών ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων. Πρόκειται για μία εξέλιξη με ιδιαίτερα σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες, δεδομένου ότι αφορά κατά κανόνα ηλικιωμένους συνταξιούχους, οι οποίοι καλούνται να επιστρέψουν ποσά που καταβάλλονταν επί σειρά ετών από τον ίδιο τον ασφαλιστικό φορέα.

Περαιτέρω, με το άρθρο 91 του ν. 5322/2026 (Α' 117) θεσπίστηκε ρύθμιση για την προστασία των δικαιούχων συντάξεων λόγω θανάτου, σύμφωνα με την οποία οφειλές από ποσά κύριων συντάξεων που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως έως την έναρξη ισχύος του νόμου σε συνταξιούχους λόγω θανάτου διαγράφονται και δεν αναζητούνται, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες αποδεικνύεται εκ

προθέσεως παραπλάνηση της συνταξιοδοτικής διοίκησης με τέλεση αξιόποινων πράξεων.

Παρά τη συγκεκριμένη νομοθετική πρόβλεψη, προκύπτει σοβαρό ζήτημα ως προς την εφαρμογή της στους συνταξιούχους του πρώην ΟΓΑ. Ειδικότερα, υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ φέρονται να υιοθετούν την ερμηνεία ότι η βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ δεν εμπίπτει στην έννοια της «κύριας σύνταξης» και, κατά συνέπεια, δεν καλύπτεται από την προστατευτική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 91 του ν. 5322/2026. Μάλιστα, αναφέρεται ότι σχετικές ενστάσεις συνταξιούχων ενώπιον Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών είτε εκκρεμούν είτε εξετάζονται υπό το πρίσμα της συγκεκριμένης ερμηνείας.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί ένα καθεστώς έντονης αβεβαιότητας για ανθρώπους προχωρημένης ηλικίας, οι οποίοι βρίσκονται αντιμέτωποι με σημαντικές οικονομικές απαιτήσεις για παροχές που τους καταβάλλονταν επί σειρά ετών από τον ίδιο τον ασφαλιστικό φορέα. Ιδίως δε όταν η ίδια η εγκύκλιος 6/2018 προέβλεπε ρητά την προηγούμενη ενημέρωση του ασφαλισμένου και την παροχή δυνατότητας επιλογής, δεν μπορεί ενδεχόμενες παραλείψεις της διοίκησης να μετακυλίσουν εκ των υστέρων στους συνταξιούχους με δυσβάστακτους αναδρομικούς καταλογισμούς.

Επειδή η ασφαλιστική διοίκηση οφείλει να εφαρμόζει τη νομοθεσία με ενιαίο, σαφή και προβλέψιμο τρόπο και να διασφαλίζει την ασφάλεια δικαίου των συνταξιούχων.

Επειδή η εγκύκλιος 6/5.2.2018 προέβλεπε συγκεκριμένη διαδικασία ενημέρωσης και δυνατότητα επιλογής για τους δικαιούχους βασικής σύνταξης του πρώην ΟΓΑ που αποκτούσαν δικαίωμα σύνταξης λόγω θανάτου.

Επειδή δεν είναι θεσμικά και κοινωνικά αποδεκτό ενδεχόμενες παραλείψεις ή δυσλειτουργίες της ίδιας της συνταξιοδοτικής διοίκησης να οδηγούν, μετά την παρέλευση πολλών ετών, σε σημαντικές οικονομικές επιβαρύνσεις ηλικιωμένων συνταξιούχων που δεν ενήργησαν με δόλο.

Επειδή απαιτείται σαφής και ενιαία ερμηνεία ως προς το εάν η βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ υπάγεται στο προστατευτικό πεδίο της παρ. 4 του άρθρου 91 του ν. 5322/2026.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Έχει δοθεί από τον e-ΕΦΚΑ οδηγία ή κατεύθυνση προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με την οποία η βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 91 του ν. 5322/2026; Εάν ναι, σε ποια συγκεκριμένη νομική βάση στηρίζεται η ερμηνεία αυτή;
2. Με ποιον τρόπο αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν τηρήθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού φορέα η προβλεπόμενη από την εγκύκλιο 6/2018 διαδικασία ενημέρωσης και παροχής δυνατότητας επιλογής στον ασφαλισμένο, με συνέπεια την επί σειρά ετών παράλληλη καταβολή των σχετικών συνταξιοδοτικών παροχών;
3. Προτίθεται το Υπουργείο να αναλάβει άμεσα νομοθετική ή ερμηνευτική πρωτοβουλία, προκειμένου να αποσαφηνιστεί οριστικά και ενιαία το καθεστώς που διέπει τους συγκεκριμένους συνταξιούχους του πρώην ΟΓΑ και να αντιμετωπιστούν οι αναδρομικοί καταλογισμοί στις περιπτώσεις όπου δεν διαπιστώνεται δόλος ή παραπλάνηση της διοίκησης;

4. Προτίθεται, έως την οριστική και ενιαία επίλυση του ζητήματος, να αναστείλει τις διαδικασίες αναζήτησης και είσπραξης των επίμαχων ποσών, ώστε ηλικιωμένοι συνταξιούχοι να μην εξαναγκάζονται σε δικαστικές προσφυγές ούτε να επιβαρύνονται με σημαντικές οικονομικές απαιτήσεις για ένα ζήτημα που εξακολουθεί να τελεί υπό ερμηνευτική αμφισβήτηση;

Ο ερωτών Βουλευτής,

Γιώργος Β. Μουλκιώτης